

สหประชาชาติ

ขอขอบคุณ9BKK
แหล่งรวมความรู้ออนไลน์

องค์การสหประชาชาติ เป็นองค์การระหว่างประเทศระดับโลกที่ ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1945 ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง โดยมี สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสมาชิก ประกอบด้วยประเทศเอกราชต่างๆ จากทุกภูมิภาคของโลก จากจำนวน

สมาชิกก่อตั้ง 51 ประเทศในปี ค.ศ. 1945 ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
ตูวาลู (Tuvalu) เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 5 กันยายน ค.ศ. 2000 เป็น
อันดับที่ 189

สวิตเซอร์แลนด์ เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 10 กันยายน ค.ศ. 2002 เป็น
อันดับที่ 190

ติมอร์ตะวันออก เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 27 กันยายน ค.ศ. 2002 เป็น
อันดับที่ 191

วัตถุประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ

องค์การสหประชาชาติ

ได้รับการสถาปนาอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม
ค.ศ. 1945 เมื่อกฎบัตร
สหประชาชาติมีผลบังคับใช้ กฎ
บัตรสหประชาชาติได้กำหนด
วัตถุประสงค์ขององค์การ
สหประชาชาติไว้ ดังนี้

1. เพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติ และ ความมั่นคงระหว่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างประชาชาติทั้งปวง โดยยึด
การเคารพต่อหลักการแห่งสิทธิอันเท่าเทียมกัน
3. เพื่อให้บรรลุถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ ในอันที่จะแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือ มนุษยธรรม และ การส่งเสริมสนับสนุนการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และ เสรีภาพ
ขั้นมูลพื้นฐานสำหรับทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติในเรื่องเชื้อชาติ เพศ

ภาษา หรือ ศาสนา

4. เพื่อเป็นศูนย์กลางสำหรับการประสานงานของประชาชาติทั้งหลาย
ให้กลมกลืนกันในส่วนที่จะบรรลุจุดหมายปลายทางร่วมกัน

กล่าวได้ว่าองค์การสหประชาชาติก่อตั้งขึ้นมาด้วย เจตนารมณ์ที่จะ
ขจัดภัยพิบัติอันเกิดจากสงคราม ประกันสิทธิมนุษยชน ตลอดจนส่งเสริม
ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลมนุษยชาติ

หลักการขององค์การสหประชาชาติ

เพื่อให้องค์การสหประชาชาติ
สามารถดำเนินงานให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กฎบัตร
สหประชาชาติได้วางหลักการที่
องค์การสหประชาชาติ และ
ประเทศสมาชิกจะพึงยึดถือเป็น
แนวทางในการดำเนินการระหว่างประเทศ ดังนี้

1. หลักความเสมอภาคในอธิปไตย รัฐย่อมมีอำนาจอธิปไตยโดย
สมบูรณ์
2. หลักความมั่นคงร่วมกัน เพื่อดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และ ความมั่นคง
ร่วมกัน ดำเนินมาตรการร่วมกัน เพื่อป้องกัน และจัดการคุกคามต่อ
สันติภาพ
3. หลักเอกภาพระหว่างมหาอำนาจ ซึ่งได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ
ฝรั่งเศส รัสเซีย และ จีน
4. หลังการไม่ใช้กำลัง และ การระงับกรณีพิพาทโดยสันติวิธี

5. หลักความเป็นสากลขององค์การ เปิดกว้างแก่รัฐที่รักสันติทั้งปวง
6. หลักการเคารพเขตอำนาจศาลภายใน ปัญหาใดที่ประเทศสมาชิก อ้างว่าเป็นกิจการภายใน สหประชาชาติจะไม่มีสิทธิหรืออำนาจเข้าแทรกแซง

องค์กรหลังขององค์การสหประชาชาติ

สหประชาชาติมีการดำเนินงานเกือบทั้งโลกโดยผ่านหน่วยงานหลัก 6 องค์กร ซึ่งมี

1. สมัชชา สมัชชาเป็นที่รวมของประเทศสมาชิกทั้งหมดของสหประชาชาติ ซึ่งทุกประเทศมีสิทธิออกเสียงได้ 1 เสียง มีหน้าที่พิจารณาและให้คำแนะนำในเรื่อง

ต่างๆ ภายในกรอบของกฎบัตรสหประชาชาติ แม้ว่า

สมัชชากำหนดเป้าหมายและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาต่างๆ เรียกร้องให้มีการประชุมระดับโลกในหัวข้อสำคัญๆ และกำหนดปีสากลเพื่อเน้นความสนใจในประเด็นที่สำคัญๆ ของโลก สมัชชามีการประชุมสมัยสามัญปีละครั้ง การลงคะแนนเสียงในเรื่องต่างๆ ใช้เสียงข้างมาก แต่ถ้าเป็นปัญหาสำคัญจะต้องได้คะแนน 2 ใน 3 ของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

2. คณะรัฐมนตรีความมั่นคงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

สมาชิก 15 ประเทศ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ สมาชิกถาวร มี 5 ประเทศ คือ จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และ สมาชิกชั่วคราว มี 10 ประเทศ อยู่ในตำแหน่งครั้งละ 2 ปี ในกรณีประเทศสมาชิกถาวรประเทศใดประเทศหนึ่งออกเสียงคัดค้าน ถือว่าเป็นการใช้สิทธิยับยั้ง (Veto) อันจะมีผลทำให้เรื่องนั้นๆ ตกไปในยุคของสงครามเย็นการดำเนินงานของคณะมนตรีความมั่นคงประสบกับสภาวะชะงักงัน เนื่องจากการใช้สิทธิยับยั้งของประเทศมหาอำนาจสมาชิกคณะมนตรีความมั่นคงไม่ว่าจะเป็นสมาชิกประจำหรือไม่ก็ตาม จะต้องงดเว้นออกเสียง เมื่อมีการพิจารณาปัญหาข้อพิพาทที่ตนเป็นคู่กรณีด้วย

3. คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม มีหน้าที่สำคัญ คือ การส่งเสริมและจัดทำข้อเสนอแนะกิจกรรม ที่มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงเรื่องการค้า การขนส่ง การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจ ประชากรและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมนุษย์ คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมประกอบด้วยสมาชิก 54 ประเทศ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี การลงคะแนนเสียงใช้คะแนนเสียงข้างมาก ภายใต้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมประกอบด้วยคณะกรรมการประจำภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (The Economic and Social Commission for Asia and The Pacific : ESCAP) สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

4. คณะมนตรีภาวะทรัสตี ประกอบด้วย จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา มีหน้าที่ดูแลดินแดนในภาวะทรัสตีที่รัฐบาลของประเทศต่างๆ รับผิดชอบอยู่เพื่อให้มีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนอัน

จะนำไปสู่การปกครองตนเอง หรือการได้รับเอกราช เดิมดินแดนใน
ภาวะทรัสตีมี 11 แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในแอฟริกา และมหาสมุทร
แปซิฟิก ซึ่งได้รับเอกราชไปหมดแล้ว ปาเลา (Palau) เป็นดินแดนใน
ภาวะทรัสตีแห่งสุดท้าย เดิมอยู่ในความดูแลของสหรัฐอเมริกาได้รับ
เอกราชเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1994 ส่งผลให้คณะมนตรีภาวะทรัสตี
หยุดการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการและจะประชุมเฉพาะเรื่องพิเศษ
ตามความจำเป็น

5. ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ หรือ “ ศาลโลก “ ตั้งอยู่ที่กรุงเฮก
ประเทศเนเธอร์แลนด์ เป็นองค์การตุลาการที่สำคัญของ
สหประชาชาติ ประกิบด้วยผู้พิพากษา จำนวน 15 นาย อยู่ใน
ตำแหน่งคราวละ 9 ปี คู่ความที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลได้จะต้องเป็นรัฐ
คู่กรณีซึ่งเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ถ้ามิใช่สมาชิกจะต้อง
ได้รับความเห็นชอบจากสมัชชา เอกชน จะนำคดีมาสู่ศาลนี้ไม่ได้
6. สำนักเลขาธิการ ทำหน้าที่บริหารงานของสหประชาชาติภายใต้การ
นำของเลขาธิการสหประชาชาติเลือกตั้งโดยสมัชชาด้วยคะแนนเสียง
ไม่ต่ำกว่าสองในสามทั้งนี้โดยคำแนะนำของคณะมนตรีความมั่นคง
เลขาธิการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี โดยหลักการเลขาธิการ
จะมาจากประเทศที่เป็นกลางหรือไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด หน้าที่สำคัญของ
เลขาธิการ คือ การรายงานสถานการณ์ระหว่างประเทศที่กระทบต่อ
ความมั่นคงระหว่างประเทศให้คณะมนตรีความมั่นคงทราบ และ ทำ
หน้าที่ทางการทูตของสหประชาชาติ

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์การสหประชาชาติมาจนถึง

ปัจจุบันมีผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหประชาชาติ ดังนี้

- 1.) นาย ทริกเว ลี (Trygve Lie) จาก ประเทศนอร์เวย์ (ค.ศ. 1946

– 1953)

2.) นาย ดีก ฮัมมาร์สโกลด์ (Dag Hammarskjold) จาก ประเทศ
สวีเดน (ค.ศ. 1953 – 1961)

3.) นาย อุ ถัน (U Thant) จาก ประเทศพม่า (ค.ศ. 1961 – 1971
)

4.) นาย คูร์ท วอลด์ไฮม์ (Kurt Waldheim) จาก ประเทศออสเตรีย
(ค.ศ. 1972 – 1981)

5.) นาย ฮาเวียร์ เปเรส เดอ เควยาร์ (Javier Perez de Cuellar)
จาก ประเทศเปรู (ค.ศ. 1982 – 1991)

6.) นาย บรูโทส บรูโทส กาลี (Boutros Boutros Ghali) จาก
ประเทศอียิปต์ (ค.ศ. 1992 – 1996)

7. นาย โคฟี อันนัน (Kofi Annan) จาก ประเทศกานา เข้ารับตำแหน่ง
วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1997 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2001 ต่อมาได้รับ
เลือกเป็นเลขาธิการสหประชาชาติสมัยที่ 2 ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่
1 มกราคม ค.ศ. 2002

นอกจากนี้ยังมีองค์กรพิเศษที่ทำงานในฐานะองค์การสหประชาชาติ
อีกหลายองค์การ เช่น ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ (
Specialized Agencies) ซึ่งเป็นองค์การอิสระ และ ปฏิบัติงานเฉพาะ
ด้าน ทำหน้าที่ในการส่งเสริมเศรษฐกิจ และ สังคมของประเทศสมาชิกซึ่ง
จัดตั้งขึ้นตามความตกลงของรัฐบาล ในปัจจุบันมี 16 องค์การ ได้แก่
องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) องค์การอาหารและเกษตรแห่ง
สหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง
สหประชาชาติ (UNESCO) องค์การบินพลเรือนระหว่างประเทศ (
ICAO) ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนาหรือ

ธนาคารโลก (IBRD/World Bank) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) องค์การอนามัยโลก (WHO) สหภาพไปรษณีย์สากล (UPU) สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (ITU) สมาคมพัฒนาประเทศระหว่างประเทศ (IDA) บรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (IFC) องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก (WMO) องค์การกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) กองทุนระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม (IFAD) องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) และมีองค์การอิสระซึ่งมิใช่ทบวงชำนาญพิเศษ ได้แก่ ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (GATT) และ สำนักงานพลังปรมาณูระหว่างประเทศ (IAEA) เป็นต้น

ในปัจจุบันองค์การสหประชาชาติ ได้จัดตั้งทบวงการชำนาญพิเศษของสหประชาชาติเพื่อปฏิบัติงานอันใดอันหนึ่งหรือเฉพาะด้าน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเศรษฐกิจ สังคม และ การศึกษา ในสหประชาชาติ (UNHCR) ซึ่งได้ดำเนินการในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติ มากมาย ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และ การเมือง องค์การสหประชาชาติ จึงเป็นองค์การหลักที่มีความสำคัญ